

Силабус курсу Вступ до педагогічної професії

Ступінь вищої освіти - бакалавр
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Кількість кредитів – 6,5
Рік підготовки – 1
семестр – 1
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Дні занять: згідно графіка
Консультації: згідно графіка
Мова викладання: українська

Керівники курсу

Доктор педагогічних наук, професор **Янкович Олександра Іванівна**
Доктор педагогічних наук, доцент **Онишків Зіновій Михайлович**
Кандидат педагогічних наук **Матіяш Валентина Василівна**

Контактна інформація yankov@tnpu.edu.ua + 38 097 465 53 25
onyshkiv54@ukr.net + 38 0975483758
matijaw_vv@ukr.net + 38 0977618483

Опис дисципліни

«Вступ до педагогічної професії» - комплексна нормативна дисципліна, яка дає змогу студентам ознайомитися з основами педагогіки (трактування дефініцій (технологія, метод, прийом, принцип та ін.), розвитком виховання, школи і педагогічної думки від найдавніших часів до наших днів. У процесі вивчення дисципліни акцентується увага на регіональному компоненті освітньої програми, її унікальності завдяки вивченню персоналій-представників педагогічної думки західно-українського краю, аналізу закладів початкової освіти Східної Галичини у XIX – на поч. XX ст.; У змісті дисципліни розкрито основні принципи, форми організації навчального процесу у ЗВО, способи користування бібліотечними каталогами, видами записів, особливості педагогічної професії та вимоги до особистості педагога.

Навчальний контент

Години лекц./сем.	Теми	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1 Організація навчально-виховного процесу у вищому педагогічному навчальному закладі та особливості педагогічного процесу			

2/2	Тема 1. Вища педагогічна школа й організація навчально-виховного процесу в ній	Знати принципи побудови навчального процесу у вузі, форми контролю та способи оцінювання навчальних досягнень студентів;	Питання, моделювання навчальних занять
2/4	Тема 2. Культура навчальної праці студента	Знати основи наукової організації праці студентів у вузі.	Практичні завдання
4/4	Тема 3. Педагогічна професія і особистість педагога	Знати особливості педагогічної професії, вимоги до професії педагога.	Питання
Змістовий модуль 2 Історія зарубіжної педагогіки			
1/0	Тема 4. Історія педагогіки. Предмет, мета, принципи. Роль у формування вчителя початкової школи	Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і молодшого шкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти). Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової світи.	Питання. Перегляд фільмів.
1/0	Тема 5. Походження виховання. Виховання у Стародавньому світі. Виникнення шкіл у державах Стародавнього Сходу.	Знати основні теорії походження виховання. Аналізувати освіту у перших школах.	Питання
	Тема 3. Виховання, школа та педагогічна думка у державах Стародавньої Греції та	Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти). Аналізувати педагогічні	Питання. Перегляд Фільмів.

	Стародавнього Риму.	системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової світи.	
2/2	Тема 6. Розвиток виховання, школи та педагогічної думки в епоху середньовіччя відродження. Педагогічна діяльність та погляди Я. А. Коменського.	Порівнювати типи шкільництва в епоху середньовіччя. Аналізувати діяльність та педагогічні погляди Я. А. Коменського. Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти). Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової світи.	Написання твору есу. Питання. Перегляд фільмів.
2/4	Тема 7. Розвиток шкільництва та педагогічної думки в XVII – XIX ст.	Порівнювати погляди на розумове, моральне, фізичне виховання Дж. Локка та Ж.-Ж. Руссо. Аналізувати соціально-педагогічні дослідження, теорію елементарної освіти та методику початкової освіти Й. Г. Песталоцці. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової світи. Називати основні віхи життя й діяльності Ф. Фребеля, М. Монтесорі. Аналізувати дари Ф. Фребеля. Порівнювати погляди на дошкільне виховання Ф. Фребеля та Марії Монтесорі.	Питання, перегляд фільмів
Змістовий модуль 3			

Історія української школи і педагогіки			
1/0	Тема 8. Виховання у східних слов'ян. Шільництво в Київській Русі.	Порівнювати типи шкіл в Київській Русі. Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти). Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової світи.	Питання
1/0	Тема 9. Виховання й освіта в епоху Відродження. Створення братств та братських шкіл. Зародження вищої освіти. Острозька та Києво Могилянська Академії. Розвиток освіти в Україні у XVII ст.	Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти).	Питання
	Тема 10. Розвиток освіти у XVIII ст. Педагогічна діяльність та погляди Г. С. Сковороди.	Аналізувати погляди Г. С. Сковороди на розумове виховання, ідею «сродної праці». Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової світи.	Питання, перегляд фільмів
1/2	Тема 11. Розвиток освіти у XVIII ст. Педагогічні погляди Т. Шевченка, О. Духновича. Педагогічна система К. Д. Ушинського.	Порівнювати дидактичні погляди Я. А. Коменського та К. Д. Ушинського. Аналізувати обґрунтування педагогіки як науки Й. Ф. Гербартом та К. Д. Ушинським. Аналізувати педагогічні системи О. Духновича,	Питання, перегляд фільмів

		К. Ушинського та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової освіти.	
1/4	Тема 12. Розвиток освіти в Україні у першій пол. XX ст. Педагогічні погляди та діяльність М. Грушевського, С. Русової, Н. Кобринської, І. Блажкевич. Педагогічна система А. Макаренка	Аналізувати педагогічні системи С. Русової, А. Макаренка та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової освіти (початкової освіти).	Питання, перегляд фільмів
1/2	Тема 11. Розвиток освіти в Україні у другій пол. XX ст. Педагогічна система В. Сухомлинського.	Аналізувати педагогічну систему В. Сухомлинського та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової освіти (початкової освіти).	Питання, перегляд фільмів
1/0	Тема 12. Розвиток початкової освіти у 90-х рр. XX – на поч. XXI ст. Затвердження Державних стандартів початкової освіти.	Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти) Порівнювати Державні стандарти початкової освіти.	Питання.
<p align="center">Змістовий модуль 4 Основи педагогіки</p>			

2/2	Тема 13. Предмет і завдання педагогіки	Формувати уявлення про предмет педагогіки як науки, розуміти основні педагогічні категорії, їх цінність, універсальність і взаємопов'язаність, виховувати інтерес до педагогічних проблем	Питання
1/2	Тема 14. Мета і завдання виховання	Усвідомити необхідність мети у виховній діяльності, цілей виховання у різні епохи, розуміти український виховний ідеал, сучасні підходи до постановки мети виховання, сформувати вміння програмувати виховання конкретних особистостей	Питання, практичні завдання, розв'язування педагогічних ситуацій
1/2	Тема 15. Розвиток, виховання і формування особистості	Розуміти процес розвитку особистості, аналізувати його, формувати уявлення про вікову періодизацію шкільного життя дитини, виховувати інтерес до психолого-педагогічних проблем	Питання, перегляд фільму, розв'язування педагогічних ситуацій
1/2	Тема 16. Система освіти в Україні	Формувати уявлення про систему освіти в Україні, характеризувати основні ланки системи освіти в Україні	Питання, розв'язування педагогічних ситуацій
1/2	Тема 17. Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічного дослідження	Формувати уявлення про науково-педагогічне дослідження, характеризувати етапи дослідження, розуміти методи дослідження	Питання, практичні завдання.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК-1	Вміти користуватися бібліотечним каталогом, виконувати оформлення літератури в наукових записах, вміти виконувати різні види записів у процесі навчання.
ФК-3.1	Вміти готуватися до проведення практичних, семінарських, лабораторних занять, користуватися різними джерелами у процесі підготовки до занять, виконанні завдань самостійної роботи.
ЗК-2	Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і молодшого шкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. Розуміти історію та закономірності розвитку освіти (початкової освіти). Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу початкової освіти.
ФК-3.3	Розуміти педагогічну науку як людинознавчу науку, володіти основними педагогічними категоріями, уміти аналізувати педагогічний процес, його суб'єкти, вміти аналізувати процес розвитку особистості.

Літературні джерела

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України / Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, «Либідь», 2006. 424 с.
2. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
3. Закон України «Про вищу освіту». Затверджений Верховною Радою України 1 липня 2014 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія /Упоряд. О.О.Любар. К: Т-во «Знання», 2003. 766 с.

6. Коменський Я. А. Велика дидактика.. Избр. пед. произведения в 2-х т. Т. 1. М, 1982. С. 242 -477.
7. Кравець В. П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: навч. посіб. для студ. пед. навч. закл. Тернопіль : Тернопіль, 1996. 436 с.
8. Кравець В. П. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття. Тернопіль, 1996. С. 149 – 253 с.
9. Логачевська С.П. Дійти до кожного учня /За ред.О.Я.Савченко. К.:Рад.школа, 1990. 158 с.
10. Мартинюк І.В. Національне виховання : теорія і методологія. К., 1995.
11. Макаренко А.С. Книга для батьків. К.: Радянська школа. 1980. 327 с.
12. Мешко О., Мешко Г. Історія педагогіки: Тестові завдання. Тернопіль, 2001. 142 с.
13. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : навч. посібник. К. : Академвидав, 2010. 200 с.
14. Мешко О.І., Янкович О.І., Мешко Г.М. Короткий виклад курсу «Історія зарубіжної школи і педагогіки»: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТДПУ. 2012. 82 с.
15. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / заг. ред. М. Грищенка. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
16. НУШ та інноваційні технології в початковій школі. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2251-nush-ta-nnovatsyn-tehnolog-v-pochatkovy-shkol>
17. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». Наказ Міністерства соціальної політики України № 1143 від 10.08.2018 р. URL: <http://education-ua.org/ua/tsifri-i-fakti/1230-profesijnij-standart-vchitel-pochatkovikh-klasiv-zakladu-zagalnoji-serednoji-osviti>
18. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів. К. : Абрис, 1997. 416 с.
19. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя. К.: Радянська школа, 1981. 247 с.
20. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Вибрані твори у 5 т. К.: Радянська школа, 1977. Т. 3. С. 7- 279.
21. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. О. В. Сухомлинської. К.: Либідь, 2005. 624 с.
22. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 2: Навч. посібник / За ред. О. В. Сухомлинської. К.: Либідь, 2005. 552 с.
23. Ушинський К. Д. Про народність в громадському вихованні. Вибрані педагогічні твори: В 2-х т. Т. 1. К.: Рад. школа, 1983. С 43-103.
24. Ушинський К.Д. Про користь педагогічної літератури. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія. /Упоряд. О. О. Любар; За ред. В. Г. Кременя. К.: «Знання», КОО, 2003. С. 209-223.
25. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання (Передмова). Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія. /Упоряд. О.О. Любар; За ред. В. Г.Кременя. К.: «Знання», КОО, 2003. С 252- 261.
26. Фіцула М.М. Педагогіка. К.: Академія, 2001. 387 с.

27. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2003. С.116–128.

28. Янкович О.І. Історія педагогіки в контрольних, тестових, практичних та самостійних завданнях. Тернопіль: ТДПУ, 2002. 59 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3): усне опитування, коментування висловлювання про особливості професії вчителя	20
Модуль 2 (теми 4-7) усне опитування, контрольна робота Модуль 3 (теми 8-12) усне опитування, контрольна робота	50
Модуль 4 (теми 13-17)	20
Модуль 5 (навчальна практика)	10